

[Landbrugsministeren.]

faa Rentebetalingen omregnet efter den Kapitelstakstform, jeg her har nævnt. Hans Rentebetaling vilde i 1927 blive 676 Kr. 80 Ø., i 1928 629 Kr. 03 Ø., i 1929 610 Kr. 88 Ø., i 1930 606 Kr. 83 Ø., i 1931 475 Kr. 03 Ø. og i 1932 394 Kr. 11 Ø.

Dertil skal dog tilføjes, at jeg har foreslaaet, at den Svingning, som her foregaar alt efter Prisen paa Landbrugsprodukter, begrænses til 50 pCt. opad og nedad, idet jeg er noget betænkelig ved — men det er naturligvis ogsaa et Forhold, jeg gerne vil forhandle om — at lade Svingningerne være ubegrænsede, idet jeg kunde tænke mig, at der er Husmænd, som vilde være betænkelige ved at gaa ind i dette, for det Tilfælde, at der skulde komme en meget stærk Prisstigning, som kunde sætte deres Betaling meget op. Men saa maa af Hensyn til Staten Svingningerne naturligvis ogsaa begrænses nedad.

Jeg har derfor foreslaaet, at Svingningerne for Betalingen kun bliver paa 50 pCt. i opadgaende og nedadgaende Retning. Det vil sige, at en Mand, som nu svarer 600 Kr., højest kan komme op paa en Betaling af 900 Kr. og lavest ned paa en Betaling af 300 Kr.

Jeg har ment det rigtigt, at denne nye Afgiftsform, hvis den vedtages her og modtages af Husmændene, kun kommer til at gælde for Rentebetaling, hvorimod den Procent, der betales i Afdrag, vedbliver at være den samme. Det er altsaa den fremtidige Renteafgift, som bliver omregnet efter Kapitelstakst, og ikke andet. Det vil selvfølgelig sige, at efterhaanden som Afdragene gaar ind, bliver Rentebetalingen mindre, og at det bliver den til enhver Tid gældende Rentebetaling, vedkommende skal svare efter Kapitelstakst.

Jeg tror, at denne Afgiftsform vil være overordentlig fordelagtig for de Statshusmænd, som er kommet ind i deres Brug med faa Penge og derfor har saa vanskeligt ved at klare Tiderne, navnlig i en saa stærk Nedgangsperiode som den, vi nu er inde i. Paa den anden Side mener jeg, at Staten har lige saa stor Interesse i at faa dette gennemført, idet det naturligvis vil gaa saaledes, at hvis disse Tider fortsættes ret mange Aar endnu, vil det blive umuligt for Staten, ligesom for mange andre Kreditorer, at faa alle de Renter ind, den har til gode, fordi der slet ikke er nogen Mulighed for, at de vedkommende kan betale, hvorfor Kreditorerne bliver nødt til i ikke faa eller i alt Fald i nogle Tilfælde at nedskrive deres Tilgodehavender endeligt. Det

vil betyde, at Kreditorerne kommer til at tage et Tab, som ikke kan oprettes i Fremtiden.

Derfor tillægger jeg det, at man faar indført en saadan Ordning, ikke ringe Værdi for Kreditorerne og Staten, idet det jo er ganske urimeligt, at Staten, som har hjulpet disse Mennesker i Vej, skal tabe betydelige Pengebeløb nu under Krisen, som maaske i Fremtiden under en Højkonjunktur kunde komme Husmændene til gode, eller ikke alene komme dem til gode — for det kunde maaske endda gaa an —, men det værste var, at saa kunde en Husmand, som havde faaet sin Rentebetaling nedsat, sælge sin Ejendom under Højkonjunktoren og tjene betydelige Penge, fordi han havde faaet Gælden sat ned, medens de bedrede Tider gav Mulighed for en betydelig højere Renteafgift.

Saadant noget vil undgaas, hvis man indfører en Ordning, hvorefter der betales Rente i Forhold til Indtægten, saaledes at Rentebetalingen stiger, naar Priserne gaar opad, og falder, naar Priserne gaar nedad. Derved faar Husmanden en Fordel i de nedadgaende Tider i Forhold til nu, og Staten faar en Fordel i opadgaende Tider i Forhold til nu.

Selvfølgelig maa der stilles visse Betingelser for, at Staten kan gaa ind paa denne Ordning. Der er i §§ 2—3 opstillet Betingelser derfor, der for det første gaar ud paa, at Staten sikrer sig imod, at Husmændene, naar det passer dem, indfrier de Laan, de har i deres Ejendom. Hvis man ikke foretager en saadan Begrænsning, saa kan Husmanden tage Fordelen af Ordningen i de nedadgaende Tider, og naar Tiderne gaar opad, kan han indfri Laanet og tage Gevinsten, medens Staten ingenting faar deraf, og den næste Køber kommer til at sidde lige saa daarligt i det, som Sælgeren gjorde under de gamle Forhold.

Dernæst foreslaas det, at for de Husmandsbrugs Vedkommende, som er oprettet efter den gamle Lov, skal der gælde den Regel, at Ejerne ikke faar Lov til yderligere Pantsætning af deres Ejendom, og at andre Kreditorer ikke skal kunne gøre Udlæg eller Arrest eller lignende i Ejendommen uden Landbrugsministeriets Samtykke, idet det vilde være urimeligt, om noget saadant kunde finde Sted under de forandrede Forhold.

Jeg tror, at det vilde have meget stor Betydning, om Forslaget kunde blive gennemført, og jeg vil anbefale Tinget at modtage det med Velvillie og give det en hurtig Behandling.